

СТАНОВИЩЕ

върху материалите представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност "Доцент" по "Химия (химия и екология)", в област на висшето образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина, обявен в ДВ бр. 100 от 05 декември 2014 год., от доц. д-р инж. Радостин Николов Николов, от Химикотехнологичен и металургичен университет - София, член на Научното жури на основание заповед №84/22.01.2015 г. на Ректора на Тракийския университет - гр. Стара Загора

Единствен кандидат в конкурса за "Доцент", обявен в Държавен вестник, бр. 100 от 05 декември 2014 год. и в сайта на Тракийския университет - гр. Стара Загора за нуждите на катедра "Фармакология, физиология на животните и физиологична химия" към Ветеринарномедицинския факултет, се явява гл. ас. д-р Звезделина Любенова Янева, от секция "Химия" на същата катедра и факултет, на Тракийския университет, гр. Стара Загора.

Гл. ас. д-р Звезделина Любенова Янева е завършила ХТМУ-София, ОКС "Магистър", специалност "Химично инженерство" през 2002 год. Защитила е докторска дисертация по научна специалност 02.10.09 "Процеси и апарати в химичната и биохимична технология" на тема: "Адсорбция на нитрофеноли върху природни и отпадъчни материали от водна среда" през 2009 год. През периода февруари 2007 - септември 2008 год е асистент в катедра "Инженерна химия", ХТМУ - София. От 2009 год, до настоящия момент е съответно асистент, ст. асистент и гл. асистент към секция "Химия" на катедра "Фармакология, физиология на животните и физиологична химия" на Ветеринарномедицински факултет, Тракийски университет, гр. Стара Загора.

1. **Състояние на документите, представени за участие в конкурса.** Представените ми за изготвяне на становище документи и материали на кандидата напълно съответстват като брой и форма на изискуемите от Правилника за развитие на академичния състав на Тракийския университет.

2. **Научна и научно приложна дейност.** По конкурса гл. асистент Зв. Янева е представила Списък на научните трудове, включващ в това число свързаните с дисертационния труд и тези, участващи в настоящия конкурс. Представени са общо 44 заглавия. В списъка на научните трудове фигурират дисертацията (с автореферат, тр. № 1), както и още 5 публикации (тр. № 2 - 6), свързани с дисертационния труд за присъждане на образователната и научна степен "Доктор". В общия брой на трудовете влизат също един учебник (мултимедиен, тр. № 44), а също едно ръководство за упражнение в съавторство (тр. № 43).

От общия брой на представените в Списъка научни трудове, 11 броя са публикувани в списания с IF. От тях 2 (тр. № 2 и 6) са свързани с дисертационния труд. От останалите, 18 труда са публикувани в списания без IF, а 9 в материали от научни форуми (три от които в чужбина) в пълен текст, с рецензенти.

Бих желал да отбележа, че съгласно Критериите (Приложение 8) за присъждане на научни степени и заемане на академични длъжности в ТрУ, публикациите в български или международни списания без IF, които са получили поне едно цитиране в списание с IF се приравняват към публикациите с IF. В този смисъл, към посочените трудове се отнасят четири такива, № 7,8, 18,28.

Профилът на включените в конкурса научни трудове показва, че в 11, гл. асистент Янева е водещ автор, в 16 е на второ, а в останалите на по - задни места. Самостоятелни публикации няма.

От всички публикувани трудове, само 6 са на български език (включително двете учебни помагала).

Всички представени от д-р Янева научни трудове са по темата на обявения конкурс.

Според представените за участие в конкурса материали, считам че научните интереси и изследвания на кандидата са насочени в следните направления:

1) Химичен анализ и отстраняване на приоритетни замърсители от води чрез икономични и достъпни адсорбенти/биосорбенти, екологична оценка на качеството на природните води в Ст. Загорския регион.

2) Екологично растениевъдство и определяне съдържанието на тежки метали в почви.

3) Изследване влиянието на ксенобиотици върху показатели на оксидативния стрес *in vivo* при бели мишки и плъхове.

По мое мнение, в трудовете на гл. асистент Зв. Янева преобладават научно-приложните приноси.

По първото направление бих споменал като основни приноси обобщените резултати от изследванията по механизмите на адсорбционно/биосорбционните процеси, способстващи прогнозирането на времето на ефективна работа на адсорберите, явяващи се резултат от математическото моделиране на равновесието, кинетичното и динамично сорбционно поведение на замърсителите (напр. нитрофеноли), а също установяването на екологичния статус на изследваните повърхностни (течащи и стоящи) и подземни води в общините: Ст. Загора, Чирпан, Казанлък и Гурково, представляващо важна предпоставка за понататъшното им опазване и развитие.

По второто направление като по-важни приноси, могат да се посочат: установената зависимост между почвената засоленост и разпространението на халофитни растения на територията на две защитени природни зони - Атанасовското и Поморийското езера, Бургаска област, а също новоразработена експресна аналитична методика за определяне на Co в почви, превъзхождаща редица от използваните понастоящем аналогични методики по точност и удобство за провеждане.

По третото направление според мене, като най - важен принос бих посочил синтеза на осем нови, неописани в литературата естери и перхлорати на 8-хидроксихинолина и установяването на тяхната биологична активност, както и възможността тези съединения да се използват във ветеринарномедицинската практика като нутритивни и антикоксидни средства.

Добро впечатление прави активността на гл. асистент Зв. Янева при участието и' в общо 12 изследователски проекти, от които три международни, един национален и един към МОН, в качеството на участник (изпълнител) и в три проекта (към ВМФ-ТрУ), като ръководител.

Под нейно ръководство са изготвени и успешно защитени две дипломни работи (ОКС "бакалавър").

3. Отражение на научните трудове на кандидата в литературата.

Гл. асистент Зв. Янева е представила списък от общо 69 бр.цитирания на научните си трудове, от които 51 бр. в списания с IF. Най-широко отразяване в научните среди у нас и в чужбина са получили трудовете № 3 (общо 26/20 IF) и № 6 (общо 11/8 IF), което е положителна оценка за научната значимост на изследваната тематика.

4. Учебно-преподавателска дейност.

От представената справка (№ 1) за годишна аудиторна заетост на д-р Янева е видно, че е планирана часова натовареност от 428 часа (лекции и упражнения), като в това число същата ще чете лекции по 5 дисциплини, с общ хорариум от 123 часа.

Кандидатът е автор, съвместно с проф. Недялка Георгиева на един мултимедийен учебник по химия, а също участва в съавторство в публикуваното "Ръководство за практически занятия по химия".

Владее отлично писмено и говоримо английски език (Certificate of Advanced English (CAE), Grade B, University of Cambridge), а също на основно ниво немски и руски езици и притежава необходимото ниво на компютърна грамотност.

5. Критични бележки.

При прегледа на представените материали се установяват известни несъответствия в информацията между отделните документи. Например номерацията в Списъците с научните трудове, на независимите цитирания на научните трудове (респект. справката за цитираните публикации и броя на цитатите) не съвпадат. По - правилно би било заглавието Научни трудове след придобиване на образователната и научна степен "доктор", да бъде озаглавен например Научни трудове невключени в дисертационния труд, защото в съответния списък фигурират заглавия, невключени в дисертационния труд, но публикувани преди неговата защита. Посочените забележки носят констативен характер и не влияят върху положителните впечатления от материалите за конкурса на кандидата и включените в тях резултати.

Обобщавайки накратко научно-изследователската дейност и научните приноси на кандидата на основата на представените за рецензиране трудове, може да се заключи, че те водят до получаване на нови и потвърдителни факти, до обогатяване на съществуващите знания в теорията и в експерименталната практика по отстраняване на приоритетни замърсители от води чрез икономични и достъпни адсорбенти/биосорбенти, по създаване методи за определяне съдържанието на тежки метали в почви, по оценяване на екологичния статус на повърхностни (течащи и стоящи) и подземни води на регионално ниво, представляващо важна предпоставка за понататъшното им опазване и развитие.

Въз основа на представените за рецензиране трудове считам, че методичното равнище на научните изследвания на гл. асистент Зв. Янева в областта на конкурса са на много добро ниво, а проведената изследователска работа в немалка степен е лично дело на кандидата. Считам също така, че приносът на кандидата в интерпретацията на опитните резултати, както и в написването на самите трудове е съществен.

В заключение, в резултат на запознаването ми с научната и професионална дейност на кандидата, гл. асистент Звезделина Янева, след защитата на докторската дисертация, считам че тя се характеризира с необходимата публикационна активност, която съдейки по броя цитирания и авторитетния характер на повечето от списанията, в които това цитиране е реализирано, е добре приета от научната общност.

Кандидатът напълно покрива наукометричните показатели, изискуеми за съответната академична длъжност от Правилника за развитие на академичния състав на Тракийския университет - Стара Загора, като по някои от препоръчителните критерии значително ги надхвърля. Освен това, гл. асистент Зв. Янева, притежава собствена научна тематика и компетентност за нейното развитие.

Всичко това ми дава основание да подкрепя избора на кандидата, гл. асистент Звезделина Янева за академичната длъжност "Доцент" по "Химия (химия и екология)", в област на висшето образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина за нуждите на катедра

"Фармакология, физиология на животните и физиологична химия" към
Ветеринарномедицинския факултет на Тракийския университет, гр. Стара Загора.

София
20 април 2015 г.

Член на научното жури:

/доц. д-р инж. Р. Николов/